

عملکرد بسیج

در يك جمع بندي و متناسب با نقش و كاركردها، عملکرد بسیج را مي توان در پنج حوزه فعاليتي شامل: فعاليت هاي نظامي، امنيتي، فرهنگي، اجتماعي و اقتصادي مورد بررسي قرار داد.

الف- فعاليت هاي نظامي

۱- جنگ تحميلي (دفاع مقدس)

به جرأت مي توان هشت سال حضور مقتدرانه ي بسیج در صحنه هاي مختلف جنگ، تحميلي و تقديم ده ها هزار شهيد و هزاران ايثارگر، جانباز و آزاده که منجر به پيروزي ايران اسلامي در اين جنگ شد را از مهمترين دستاوردهاي اين نهاد مردمی دانست.

حضور بسیج در کنار ساير نيرو هاي مسلح و مسئول، به عنوان ذخيره تمام نشدني نيرو هاي مردمی، آنچنان در اين جنگ نابرابر که تمام دنيا در مقابل جمهوري اسلامي قرار گرفته بود، مؤثر واقع شد که تمام معادلات نظامي و سياسي دشمنان اسلام را به شدت برهم زد، و اين در حالي بود که نيرو هاي مسلح جمهوري اسلامي ايران با اتکا به قدرت الهي و پشتيباني خالصانه ي مردم، با کمترین امکانات توانستند با پيروزي در اين جنگ، برگ زرین ديگري را بر صفحات زرین انقلاب اسلامي بيافزایند.

اين نقش آفريني نه تنها در بعد نظامي بلکه در جهت ارتقاء روحیه ي سربازان اسلام و ايجاد اميدواري و افزايش قدرت پایداری در مردم کشورمان نیز بسيار مؤثر واقع شده و متقابلاً باعث ايجاد یأس، ترس و در نهايت ترديد از ادامه ي جنگ در دشمنان اسلام گرديد.

ايجاد وحدت و همدلي در مردم، بروز و شکوفايي ابتکارات، خلاقیت ها و نوآوریها، کسب کوله باري از تجارب بسيار ارزشمند و ده ها و بلکه صد ها دستاورد ديگر از آثار اين حضور تلقی مي شوند.

۲- مبارزه با ضدانقلاب

انقلاب نوپاي اسلامي که در آغاز تولد خود دچار وضعيت آشفته و نابساماني بود همانند بسياري از انقلاب هاي جهاني از همان ابتدا با سوء استفاده دشمنان انقلاب و ايادي آن ها در داخل کشور مواجه گرديد و در حالیکه هنوز کنترل امور به طور کامل در دست مسئولین قرار نگرفته بود تحركات ضد انقلاب و توطئه چيني آنان پيوسته خساراتي را به بار مي آورد. تعطيلي يا کندشدن فعاليت برخي دستگاه هاي دولتي اعم از نظامي و غيرنظامي نیز سبب شده بود که نظام خدماتي و امنيتي کشور تا حدود زيادي مختل گردد و همين مسئله به تشديد ناامني هاي ناشي از حضور ضدانقلاب دامن مي زد.

گام نخست از حضور نيرو هاي مردمی در نقش مدافعان امنيت با در دست گرفتن کنترل عبور و مرور و نظم شهري، ايست و بازرسي و حفاظت از اماکن توسط رده هاي مقاومت بسیج تا چندین سال پس از انقلاب ادامه يافت و با ناامن شدن صحنه ي عمليات برای ضدانقلاب، به تدریج امنيت کامل در سايه ي حضور مقتدرانه ي نيرو هاي مردمی و ساير نيرو هاي امنيتي به طور کامل ايجاد شد.

اين اقدامات در بسياري از اوقات نه تنها باعث برهم خوردن نقشه هاي ضدانقلاب مي شد بلکه معمولاً افشاي توطئه ي آنان و در نتيجه دستگيري اين افراد را نیز به دنبال داشت.

۳- مشارکت در پايان دادن به درگيري هاي کردستان

همگام با تحركات ايادي دشمن در داخل کشور، شهر هاي مرزي نیز با تحريك فرصت طلبان دستخوش تشنج و ناامني شديد گرديد تا جايي که برخي از شهر ها به طور کامل در تصرف ضدانقلاب قرار گرفت.

حضور نيرو هاي مردمی (بسیج) برای مقابله با ضدانقلاب در اين شهر ها نیز نقش بسيار مؤثري در بازگشت آرامش به اين مناطق ايفا نمود که نمود عيني آن را مي توان در پاسخ مردم به فراخوان عمومي حضرت امام (ره) برای آزادسازي پاره مشاهده نمود که تعداد زيادي از امت حزب الله با استفاده از وسايل نقلیه ي شخصي و هرنوع سلاحي که در دست داشتند به سوي پاره هجوم برده و اين شهر را از دست ضدانقلاب خارج ساختند.

۴- مقابله با بحران هاي شهري

نقش بسیج مردمی در پايان دادن به غائله گنبد در اوایل انقلاب، نقش ارزشمند بسیج مردمی با مقابله با منافقين و ضدانقلاب در شهر و جنگل هاي اين شهر، کمک به رفع فتنه در برخورد با اغتشاشات شهري از جمله در قزوین، اراک، اصفهان، مشهد، تهران و برخي شهر هاي ديگر يکي ديگر از عملکرد هاي موفق بسیج محسوب مي گردد.

اين مسئله بخصوص در رابطه با اغتشاشات رخ داده در سال هاي اخير که با حضور بسیج بدون درگيري و استفاده از قوه قهریه پايان يافته از اهميت فوق العادهاي برخوردار است.

۵- مقابله با اشراک

همکاری با نیرو های مسلح، به ویژه نیروی انتظامی برای مقابله با اشرار در کلیه ی نقاط بخصوص در مناطق مرزی شرق و شمال شرق کشور که هم اکنون نیز دامه دارد یکی دیگر از آثار مثبت حضور نیرو های بسیجی در ایجاد و حفظ امنیت می باشد. این نقش در برخی نقاط کشور نیز در مقیاس محدود تر مصداق داشته است.

۶- پشتیبانی از جنگ

بسیج علاوه بر حضور فیزیکی در طول هشت سال دفاع مقدس در مورد تأمین و پشتیبانی نیاز های جنگ نیز به طور مستقیم یا غیرمستقیم نقش داشته است. جمع آوری و هدایت کمک های مردمی توسط رده های مقاومت بسیج و مشارکت بسیجیان در ساخت بخشی از مهمات جنگی مانند گلوله های توپ و خمپاره و همچنین استفاده از تخصص و تجارب آنان برای ساختن تجهیزات و وسایل جنگی، بخش دیگری از این نقش آفرینی محسوب می شود.

ب- فعالیت های امنیتی

۱- اقدامات حفاظتی

حفاظت از شخصیت های کشوری و منطقه ای، حفاظت از اماکن طبقه بندی شده و مهم، بخصوص در اوایل انقلاب،، حفاظت از هواپیما های کشوری، کمک به خنثی سازی توطئه هایی مانند ترور، بمب گذاری، آدم ربایی و ... از دیگر کارکرد های بسیار مؤثر بسیج بوده است. به طوری که پس از حضور بسیج در مأموریت هایی مانند مقابله با هواپیما ربایی، این مشکلات به طور کلی رفع و باند های تبهکار زیادی شناسایی و دستگیر شدند.

۲- نقش اطلاعاتی

امروزه یکی از مهمترین عوامل ثبات و پایداری امنیت درکشور های مختلف جهان را ناشی از هوشیاری و مشارکت مردم این کشور ها در برخورد با مسائل امنیتی می دانند، به طوریکه این موضوع در بسیاری از کشور ها به یک فرهنگ تبدیل شده و مردم پس از مشاهده هر گونه موضوع مشکوک، بلافاصله نیرو های مسئول را مطلع می نمایند و این مسئله نیز موضوع دیگری است که با تدبیر حضرت امام (ره) در قالب یک شبکه ی گسترده ی ۲۰ میلیونی تحت عنوان عیون ارتش ۲۰ میلیونی، تا بحال توانسته خدمات قابل توجهی را در زمینه ی شناسایی و انهدام گروه های معاند و ضدانقلاب و جاسوس و یا باند های قاچاق کالا و مواد مخدر و یا باند های فساد و آدم ربایی ارائه نماید.

۳- کشف و خنثی سازی اعتصابات

جلوگیری از گردش چرخه اقتصادی و ایجاد اختلال در نظام خدماتی کشور، یکی دیگر از شیوه های استکبار و دشمنان ایران اسلامی برای متوقف ساختن یا کند کردن حرکت پرشتاب انقلاب اسلامی به شمار می رود. در زمینه ی خنثی سازی این معضل نیز اعضای بسیج، به ویژه بسیج ادارات و کارخانجات بسیار فعالانه و با هوشیاری کامل عمل نموده و هرگز به ضدانقلاب اجازه ندادند که وقف های در نظام اقتصادی و خدماتی کشور بوجود آورند.

عمده ترین نقش بسیجیان در این خصوص در دو بخش عمده قابل بررسی است.

۱-۳- ایفای نقش بجای عوامل اعتصاب کننده به عنوان جایگزین

۲-۳- کشف، شناسایی و خنثی سازی اقدامات عوامل اخلاکگر

۴- جمع آوری سلاح و مهمات غیرقانونی

مشارکت و همکاری با سایر دستگاه های مسئول برای جمع آوری سلاح و مهمات غیرقانونی توسط رده های مقاومت بسیج، نوعی دیگر از خدمات امنیتی بسیج محسوب می شود.

۵- تسلیح بسیجیان

تسلیح بسیجیان در مناطق مرزی و نقاط کور کشور (نقاط کویری و دور از دسترس)، به ویژه تسلیح عشایر پر تلاش و غیور کشور، یکی دیگر از اقدامات بسیج می باشد که نقش عمده های در بازدارندگی ایفا نموده است. ضمن اینکه از این نیروی کارآمد، گروهی را سازمان داده و بوجود آورده است که در هر زمان و مکان قادر است تا هنگام ورود سایر نیرو های مسلح و مسئول به دفاع از سرزمین اسلامی بپردازد.

ج- فعالیت های فرهنگی

پس از شکست و ناکامی استکبار در زمینه‌ی مسائل نظامی، تهاجم فرهنگی دشمن با سرعت فراوان توسعه یافته و با استفاده از متنوع‌ترین و جدیدترین ابزار در زمینه‌های مختلف مورد استفاده‌ی آنان قرار گرفت. از این رو برنامه‌های بسیج نیز با گرایش کاملاً محسوس، به این سمت سوق داده شد و تلاش شد تا از تمام امکانات و توانایی‌های این مجموعه‌ی عظیم برای مقابله با این تهاجم گسترده نهایت استفاده به عمل آید. مهمترین مصادیق این اقدامات را می‌توان به شرح زیر نام برد:

۱- امر به معروف و نهی از منکر

رده‌های مقاومت بسیج و اعضای آن نقش بسیار مؤثری در احیاء این سنت الهی به عنوان یکی از بهترین و کارآمدترین شیوه‌های مقابله با تهاجم فرهنگی ایفا نموده‌اند. این حرکت اسلامی- یعنی حساسیت نشان دادن نسبت به منکرات و ترویج معروفات- به قدری مؤثر بوده که باعث از بین رفتن یا کمرنگ شدن بسیاری از ناهنجاری‌ها و معضلات اخلاقی و فرهنگی در جامعه شده است.

این مأموریت تا آن اندازه حائز اهمیت بوده که رده‌های بسیج تا کنون ده‌ها شهید و جانباز را تقدیم انقلاب اسلامی نموده‌اند. در این رابطه اگر چه تلفات و خسارت‌هایی به کشور تحمیل شده و تعدادی از بهترین فرزندان این مرز و بوم را قربانی خود ساخته است اما عدم توفیق کامل دشمن در دستیابی به اهداف این توطئه را می‌توان مرهون حضور ایثارگران‌ی بسیجیان و امت حزب الله در صحنه‌ی مبارزه با این تهاجم دانست.

۲- ترویج فرهنگ و ارزش‌های اسلامی و انقلابی

ترویج و توسعه‌ی فرهنگ ناب محمدی (ص)، فرهنگ جبهه و جنگ و تفکر بسیجی و همچنین احیاء ارزش‌های دینی و ملی یکی دیگر از برکات بسیج محسوب می‌شود.

اندیشه و تفکر بسیجی، التزام او به سنت‌های اسلامی و سنت‌های پسندیده اجتماعی و طراحی برنامه‌های مناسب برای توسعه‌ی این فرهنگ از طریق رده‌های مقاومت بسیج یکی از اصولی‌ترین اقدامات در این زمینه محسوب می‌شود.

برگزاری انواع مراسم و مناسبت‌های اسلامی، برگزاری یادواره‌های شهدا، تجلیل از ایثارگران و خانواده‌های آنان، جلب و جذب جوانان به سوی معنویت و ... از جمله اقدامات مؤثری به شمار می‌روند که بسیج در این زمینه انجام داده است.

۳- فعالیت‌های فرهنگی و هنری

برگزاری انواع جشنواره‌ها و مسابقات فرهنگی، برگزاری انواع اردو‌های زیارتی، سیاحتی و بازدید از جبهه، برگزاری انواع مراسم عبادی، فرهنگی و سیاسی، فعالیت در زمینه‌های هنری مانند: فیلم، تئاتر، سرود، چاپ و نشر کتاب و نشریات و ده‌ها فعالیت دیگر همگی از مصادیق فعالیت در این زمینه می‌باشند.

۴- فعالیت‌های علمی، آموزشی و توجیهی

برگزاری انواع کلاس‌ها و جلسات آموزشی و توجیهی در مورد مسائل عقیدتی، سیاسی و فرهنگی و پاسخ به شبهات و سئوالات بسیجیان و جوانان کشور، اعزام مبلغ و سخنران به مراکز آموزشی، دستگاه‌های دولتی و سایر مراکز تجمع نیز در ارتقاء سطح فکری و فرهنگی جامعه بسیار مؤثر بوده و از بروز بسیاری از انحرافات فکری و اخلاقی جلوگیری نموده است.

۵- ایجاد تشکل‌های فرهنگی و آموزشی

ایجاد، توسعه و تجهیز کانون‌های جوانان بسیج در بسیاری از شهرهای کشور، ایجاد کانون‌های فرهنگی بسیج در مساجد، تأسیس دارالقرآن‌های بسیج، راه‌اندازی مراکز مشاوره، ایجاد مؤسسات فرهنگی و علمی، تأسیس باشگاه‌های ورزشی، ایجاد هسته‌ها و گروه‌های علمی، فرهنگی و هنری در رده‌های مقاومت بسیج بخصوص رده‌های قشری و ... نیز از دیگر دستاوردهای بسیج در جهت پیشگیری و مقابله با تهاجم فرهنگی محسوب می‌شوند.

د- فعالیت‌های اجتماعی

فعالیت‌های بسیج در زمینه‌ی مسائل اجتماعی و همکاری با دولت نیز به قدری گسترده است که آثار آن به وضوح در جامعه قابل لمس و مشاهده می‌باشد.

مهمترین مصادیق عملکرد در این زمینه را نیز می‌توان در موضوعات زیر خلاصه نمود.

۱- مأموریت‌های امداد و نجات

نقش بسیج در امدادسانی به مردم و مناطق بحران زده با توجه به شبکه گسترده‌ی رده‌های مقاومت بسیج، به عنوان قابل دسترس‌ترین نیروها، بسیار حائز اهمیت بوده است. به طوری که پیوسته بسیجیان اولین کسانی بوده و هستند که هنگام بروز حوادث اعم از طبیعی مانند سیل و زلزله یا غیرطبیعی مثل بمباران‌ها و آتش سوزی‌ها در صحنه حاضر و به کمک مردم شتافته‌اند.

حضور بسیج در امدادسانی به مناطق زلزله زده رودبار و منجیل، قائنات و بجنورد، اردبیل و یا مناطق سیل زده شمال کشور، همچنین مناطق جنگ زده کشور و یا مناطقی که در طول جنگ مورد هدف بمب ها و موشک های عراق قرار گرفت نمونه هایی از نقش و حضور بسیج در این زمینه می باشد.

۲- همکاری با دولت

بارز ترین عملکرد بسیج در همکاری با دولت در اجرای طرح ملی ریشه کنی فلج اطفال که با شرکت هزاران نفر از اعضای بسیج و بکارگیری رده های مقاومت اجرا شد قابل رؤیت است. اجرای این طرح توسط بسیج، نه تنها باعث صرفه جویی قابل توجهی در هزینه ها گردید بلکه به لحاظ گستردگی رده های بسیج در اقصی نقاط کشور، تمامی مناطق حتی دور افتاده ترین نقاط را به راحتی تحت پوشش قرار داد.

سایر اقدامات قابل توجه در این زمینه شامل فعالیت هایی مانند:

اجرای طرح های درختکاری که همه ساله اجرا می گردد، طرح نگهداری و توسعه ی مراتع، طرح بیمه ی روستائیان، طرح آموزش بهداشت خانواده، طرح آمارگیری امکان مذهبی، مشارکت در طرح کویرزدایی و ده ها اقدام ارزنده دیگر می شود.

ه- فعالیت های اقتصادی

بسیج در زمینه ی فعالیت های اقتصادی نیز گام های مثبتی را برداشته است که اهم آن ها عبارتند از:

۱- مقابله با گرانفروشی و احتکار کالا

یکی از معضلاتی را که بسیج برای حل آن به یاری نظام اقتصادی کشور شتافت، موضوع مقابله با گرانفروشی و احتکار کالا می باشد.

این همکاری بخصوص پس از پایان جنگ که بازار از عدم ثبات و پایداری قیمت ها و گرانفروشی و احتکار رنج می برد، توانست تا حدود زیادی مشکل را برطرف و پایداری لازم را به بازار بازگرداند.

۲- مشارکت در سازندگی کشور

حضور فعال و پرشور متخصصین و اعضای بسیج در طرح ها و پروژه های مختلف سازندگی در قالب فعالیت های پیمانکاری برای ساختن جاده ها، سد ها، لوله کشی آب و گاز و سایر تأسیسات شهری و روستایی، فعالیت دیگری است که اگر چه شاید بازتاب چندانی در اذهان عمومی نداشته اما آثار مثبت فراوانی را به ارمغان آورده است.

۳- ایجاد تعاونی های چند منظوره

نقش بسیجیان در توسعه ی فعالیت های صنعتی، کشاورزی و خدماتی در قالب تأسیس تعاونی های چند منظوره نیز بسیار چشمگیر بوده است.

در واقع بسیج با فراهم نمودن تسهیلات لازم برای ایجاد این فعالیت ها ضمن ایجاد اشتغال برای بسیجیان و افراد جامعه، به طور مستقیم و یا غیرمستقیم در شکوفایی اقتصاد کشور به ایفای نقش پرداخته است.

ماخذ: سایت www.Basij.ir